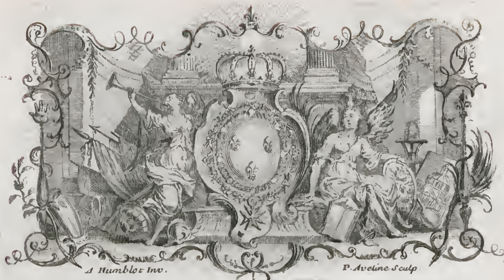

D. O. M.

POSITIONES ANATOMICÆ ET CHIRURGICÆ.

EX ANATOMIA.

EXCRESCENTIA carnis ſpeciem referens; haud raro intrà naſi mæandros gignitur; naſcens vultû quaſi benigno, creſcens ancipiti more, verſùs ſummum extenſionis gradum progrediens indole malignâ plerumque donatur: ita ut iſta primùm tractatû difficilis, dein pervicax, tandem periculum minitans. Heu! quæ in naribus Polypi nomine venit a voce græca Πόλυπος, quoquo verſùm infelicitas!

PRO naturâ affectûs, accidentibus, prognoſi, curatione aptè dignoſcendis, rem Anatomicam huic morbo pertinentem, reſpon-

sionibus tamen satis fusè enucleandam, leviter indicando attingemus.

Situs, forma, partes Nasi externi satis innotescunt, idcircò his describendis supersedemus, ad Narium internarum peculiaria simul & utiliora festinantes.

Nasus dicitur externus & internus; hic Narium nomen interdùm recipit: ille cavitatis amplioris tanquàm appendix conspicitur: attamen patulæ Nasi expansi aperturæ, intùs vibrissis instructæ, æquivocâ nec non usui accommodâ denominatione Narium insigniuntur. Quod cùm strictè non ita sit juxta Chirurgos, totus externus Nasi apparatus is considerandus, quem ad organi πόλυχρςυ cavitatem internam & præcipuam mali latentis sedem meritò referendum dixeris.

Suæ sunt Naso externo speciales partes, quædam verò cum Naribus internis communes: propriæ, tegumenta, musculi dicuntur; communes, membranæ, vasa, nervi, ossa, Cartilagines.

Quo ad Nares attentiùs introspiciendas, plurima Chirurgo rimabundo consideranda veniunt. Primùm cavitas multiformis intùs amplior quàm foris spectatur interventu septi dispartita; superiùs à laminâ cribrosa descendens, inferiùs à vomere efformati, anteriùs triangulari cartilagine absoluti.

Utraque cavea interjecta ossi cribroso, cœlo palati, ab anterioribus Nazi foraminibus transversè retrorsùm extensa, terminatur ad summas fauces.

Lateralis superficies narium augetur recessibus spiralibus ossium turbinatorum, quorum suprema & media pendent ab osse cribroso, infima & maxima sunt ab his distincta, quæ tamen in ætate firmatâ haud raiò cum vicinis ossibus coalita reperiuntur.

Amplior fit cavitas Narium sinuum ope, qui satis magni sunt recessus & quasi illarum additamenta: tres numero, frontales scilicet, maxillares & sphenoidales, qui quidem hiant in ampliori binâ capacitate communi nasalis antri.

Præterea utrinque adsunt non levioris momenti oscula duc-

tuum lacrimalium ponè turbinatum os inferius. Quod attinet ad viam ut desinentem, indicante Stenone, ex utraque nare recentis capitis versus palatum, inter anatomicos ambigitur.

Tota superficies quasi laxata Narium, miris modis cavernosarum & compositarum, sicut & sinuum ambitur, tegitur membranâ (quæ vulgò Pituitaria) pulposâ, molli, vasculosâ, porosâ, vasorum & nervorum refertissimâ.

Velum palati, ejus partes, structuram, & quædam vicinia; de quibus nondùm mentionem fecimus, ut totum adimpleatur objectum, minimè omitti, contrà verò diligenter expendi judicatu facilè.

De cœtero, Nasum internum non ut organum odoratûs, nec voci & respirationi inservientem ad summum obiter, sed ob materiæ pathologicæ molem, tanquam tristè Polypi Theatrum nobis investigare liceat.

EX CHIRURGIA.

Præmissa sufficienti explanatione anatomicâ partium morbi quoties Tyrannidem experientium, pro ut illius cognitioni & curationi congruit, necessariò ad Pathologica & Practica deveniendum.

Si Carunculæ in eâ membranâ, quâ internæ nares vestitæ sunt, excrescant, fit Polypus, modò altiùs circà os cribrosum, modò demissiùs circà alia ossicula; & indeà pedunculo pendulus, sic continuò auget, ut tunc instar sacci exteriùs ex nare pendeat, vel tunc interiùs per posticum Nasi aditum, ut in faucibus conspici possit; & tum tristis sequela, jam pridem obsfactûs sensû hebete reddito, nec non ingratæ loquelæ sono, brevi urgebit timor suffocationis.

Vix utilis apud quosdam Autores distinctio, à primo genitu ægretudinis, inter sarcoma Nasi & Polypum; est idem per idem, illud tantum ab hoc duritie quâdam & amplo fundo seu latissimâ radice tumoris differt. Color & soliditas Polyporum, cum dolore vel absque sensû, variè in variis.

Si Polypus, quod non rarò, ortus in interiori sinû maxillari,

(*a*) & ſe extendendo quaſi è clauſtris eruperit in nares, tùm illum in iis formam ampliſſimæ cohærentiæ & carcinomatodes habere falſò dijudicabitur. De cætero frequentiùs ob ſubſtantiam oſſium emollitam, diductam, deſtructam, undè molles partes extrà limites producuntur, facies dimidia extuberans deturpatur; quod magis ac magis, quæquæ ſint ſedes Polyporum radicum, ſi malum in pejus ruit. Præterea lacrimarum Stillicidium ferè ſemper veluti accidens, deformitati jungitur (*b*).

Ut plurimum inter initia Polypo non niſi unica radix eaque tenuis eſt, vel craſſior magnisque venis inſtructa. (*c*) Ille interdùm Hydræ ſimilis, cui plurimæ irrepentes è corpore radices caudarum inſtar ſub ſunt; interdùm etiam in multiplices ramos veluti renaſcentia capita prodire nitentia, ſe dividit.

Numquam Polypus, ſi ſolus ſe offert in utrâque nare niſi propulſo cum ruinâ ſepto; vel forſan niſi faucibus ob viis replicatâ verſus anteriora excreſcentiæ quâdam extremitate aliena diverticula eluctante.

Vitium procreans malam hanc labem reperies in membranâ pituitariâ obſtructâ, conjunctim in ejus glandulis, ſi adſint, in gurgitatione labefactatis; hæc inde ſinſim ex humoribus noxiis augetur craſſitie, donec tumor conſpicuus prodeundi impatiens, efformetur.

Quæris cauſas quæ Polypum inducere valeant? Innumeræ. Sunt internæ & externæ; abditæ & manifeſtæ. Ex pravâ Diatheſi à ſanguine impuro & pituitoſo; vel à quibuſdam vitiis gravioribus nempè, venereo, ſtrumoſo, cancroſo, ſcorbutico, internæ cauſæ oriuntur: contuſio fractura Narium, hemorragiæ, avulſio vibriſſarum, catharro & coryſa diu perſeverante, externas inter cauſas

(*a*) Vid. Ruiſch. Affert exempla Polyporum in antro Higmori ceu Maxillari, deliteſcentium. Cent. Obſ. Anat. 77.

(*b*) Vidimus multotiès ſacchum lacrimalem turgidum, & liquorem puncti lacrimalibus exundantem, ob orificium ductus intrà Nares, depreſſo, Maſſâ tumoris, oſſe turbinato inferiori: quod ibidem obſervavit Mag. le Dran. *Obſervations de Chirurgie*.. Tom. 1 Obſ. 6.

(*c*) Sæpè ſæpiùs magni Polypi latè adhærentes plurimis partibus Narium & vicinis, reperti ſunt. Conf. M. de Garangeot. *Opérat. de Chirurgie*. Tom. 3. *Ibid.* M. le Dran. *Obſerv. de Chirurg.* Tom. 1. Obſ. 6 & 7.

recenſentur. Abditæ & manifeſtæ internæ ex præcedentibus patent.

POLYPUM à Polypo diſcriminant eſſentia, compoſitio, figura, ætas, tempus, ſoliditas, ac demùm accidentia: hinc Dædaleum opus, innumeræ proſiliunt ſpecies, quas recenſere vix quidem operæ pretium ſit. Quinque potiſſimùm liquidò explorandæ obſervantur, quarum ſeu Diagnoſis, ſeu Prognoſis haud difficili negotio deducenda.

CUJUSCUMQUE modi ſint Polypi ipſorum incrementis quàm maxima celeritate occurrendum, quippe qui per vetuſtatem ingraveſcentes, feram nimiùm opem nequicquàm efflagitent.

HAUD dubiè, ab ovo, lenior ad curationem medicamentorum via; tunc in promtû ſunt adſtringentia & exſiccantia miros ſortita effectus. Ubi autem improſperè ceſſura videbuntur, diverſam auſpicari eſt medendi normam.

PRO ætate, ſitû, volumine, indole Polypi eradicandi variæ methodi admittendæ; Abnuis? Velim ut nequid inconſultò properes,

SI intrà receſſus opacos labyrinthi Narium intortè adhæreat Polypus majoris maſſæ, non adeunda unica Encheireſis; pro variis vel una ſeorsìm ſeligi, vel plures viciſsìm inſtitui debent. Præeunte levi attractione ſpeculatoriâ, ſcalpello, ſi neceſſe, facilior reddita ligatura iterùm atque iterùm, & ſectiones ibidem faciendæ; forſitàn cauſtica & eſcharotica (adhibitis cautelis) admovenda, poſteà repetitæ extractiones, mediante forcipe idoneo, peragendæ. Hæc omnia, pervices, in eâdem curatione, ut morbus intricatiſſimus debelletur, præſentanea ſe præbent. Quìd plurima enumerem?

LIGATURAM Polypi Narium tutiorem curationis viam libentiſſimè concedimus; ſed pace illorum qui hanc ut perpetuam commendant, reponamus: hâc arte non eſt ſemper ut curetur ægrotans. Si ad quaſdam Polyporum ſpecies attendatur, in quibus vix ſine torturæ anguſtiâ admoveretur. Quando admittenda venit ligatura à quâ curatio promptior, eam propter varia media ditiſſimam pronunciamus. (*a*)

(*a*) Conſul. varii Scriptores Chirurgici; ſed illorum inventiones cum anâ

QUANDO celebrandæ ligaturæ major ſuſpicatur difficultas, aut cùm diffuſa partibus accretio, minoris Polypi, minimè aptam renuit conſtrictionem, ope cauſtici ab experientiſſimis Chiriatris longior, ſed tuta curatio, plaudentibus ægris, ſuſcipitur. Felices qui poſſunt rerum Chimicarum cognoſcere vires! Illud tamen medium, ligaturæ quæ in promptû venerit, non anteponi ſemper juvat: conſiderationes Chirurgicæ quæ ab internis Cauſticorum incommodis oriuntur, noſtræ ſententiæ favent.

CHIRURGUS multiſcius ex auxiliis anteà feliciſſimè adhibitis poſteà tanquam omninò deſpectis, nulla providè à ſe aliena putat. Semper quidam caſus avulſionem, juvantibus volſellis, opportunè expoſtulabunt.

SI cum perſpicacitate anatomicâ Polypi extractio prudenter tentetur, profluvium ſanguinis, aliter pertimeſcendum, non ſuperveniet: contrà, ſi eventû liquor vitalis manat, facilis fluxus breviter compeſcetur. *

LAUDANDA ſanè veterum Chirurgicis in rebus ſolertia: abſit tamen ut iis aſſentiamur tumorem candenti ferro per fiſtulam Naribus inſerto, inurendum ſuadentibus. Crudelem adeò methodum cum Neotericis non improbamus tantùm, ſed & noxiam quoque judicamus.

NIHILOMINÙS in caſû difficiliori, extracto ferè in totum Polypo, ſi oſſa carie, ſpinâ ventosâ defœdata, ſaltem ut non ampliùs ſerpat malum, aut ut radicitùs extirpetur, aliàs recrudeſcens, reliquiæ crudelis contaminationis inuri debent ferro ignito convenienter immiſſo.

SUA non eſt omnibus Polypis certa curatio. Carcinomatoſi ſi exquiſiti fuerint atque confirmati, meritò immedicabiles ha-

notationibus reperies in Opere mox infrà citato. Juxtà plauſum, ligaturam non minimi pretii à Mag. Levret inventam ſeligi cenſemus. Vid. Autoris eximium Opus. *Obſervations ſur la Cure radicale de pluſieurs Polypes de la Matrice, de la Gorge & du Nez.*

* Mag. Bellocq, ad Sataceum verſùs fauces, ſeu ad ſiſtendam Hemorragiam, ſeu ad Nares poſt Polypi extractionem detergendas, injiciendum inſtrumentum acu formè elaſticum funiculo armatum feliciter excogitavit, ut frequenti experientiâ comprobatur. Iſtud inventum non adhuc evulgavit Reg. Chir. Academ. Conſ. le Dran. Obſ. 7.

bentur, quod ingenuè confitemur: non tamen promptè infortunio relinquendus eſt æger, ad ejus miniman deſperationem difficillima tentenda ferè ſemper veniunt. Tandem, ſi nulla opere peragendo ſuperſit ſpes, palliativa duntaxàt medela congruit: in eo verſatur, ut à Chirurgo debita injungatur victûs ratio, idoneaque exhibeantur remedia, dolores, ſin minùs ſublatura, at certè verò ſedatura.

OPERATIONI cuilibet debent ceu antecedere, ceu ſuccedere tenuis diæta, venarum ſectiones ac medicamenta morbo competentia.

Has poſitiones, DEO JUVANTE, & præſide M. PETRO BASSUEL, Liberalium Artium & Chirurgiæ Magiſtro, Regiæ Chirurgorum Academiæ Conſiliario & Commercii extranei Secretario, Therapeutices Chirurgicæ Demonſtratore Regio, *tueri conabitur* CLAUDIUS-ANTONIUS CADET, *Pariſinus, in almâ Pariſienſi Artium Facultate Magiſter.*

PARISIIS,

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS.

Die 18ª. *Auguſti, anno Salutis* 1752. *à ſeſqui-ſecundâ poſt meridiem ad ſeptimam.*

PRO ACTU PUBLICO

ET SOLEMNI COOPTATIONE.

Typis FR. DELAGUETTE Chir. Collegii Typographi.